

**INFORMACJA DLA KOMISJI
SZACOWANIE SZKÓD W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
I DZIAŁACH SPECJALNYCH PRODUKCJI ROLNEJ w przypadku wystąpienia: gradu, deszczu
nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi,
huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny lub suszy w środku trwałym.**

I. Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2015 poz.187).
2. Zarządzenie Nr 263/15 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie powołania Komisji do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsuniecie ziemi lub lawinę.
3. Wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę, dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę lub suszę w środku trwałym”, opracowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia (dalej: Wytyczne MRiRW) z dnia 4 maja 2026 r.

II. Ogólne zasady szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę lub suszę w środku trwałym.

1. Niekorzystnym zjawiskiem atmosferycznym musi być dotknięty pewien obszar, na którym znajdują się poszkodowane gospodarstwa, w rozmiarach stanowiących zagrożenie dalszego ich funkcjonowania, z wyjątkiem szkód powstałych w pojedynczych gospodarstwach wskutek pioruna.
2. Oszacowania zakresu i wysokości szkód dokonuje komisja powołana przez Wojewodę. Do komisji można zgłaszać propozycję zmian w składzie osobowym.

Zgodnie z § 5, ust. 7, pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2015 r. poz.187) komisja składa się z co najmniej z 3 osób, w tym 1 przedstawiciela ośrodka doradztwa rolniczego oraz 1 przedstawiciela izby rolniczej, mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa lub rybactwa albo co najmniej pięcioletni staż w prowadzeniu gospodarstwa rolnego potwierdzony przez sołtysa, z tym że w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej 1 osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie lub doświadczenie zawodowe w zakresie budownictwa”. Komisja powinna oszacować wszystkie szkody, które wystąpiły w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej (tj. w uprawach, zwierzętach i w środkach trwałych).

III. Zadania przedstawicieli Zespołu koordynacyjnego – pracowników Wydziału Środowiska i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (dalej Wydział RS) w procedurze szacowania szkód.

1. Przygotowywanie zarządzeń zmieniających Wojewody Wielkopolskiego w sprawie powołania Komisji do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę a także weryfikacja kwalifikacji kandydatów na członków Komisji. Proponowani kandydaci do składu komisji zobowiązani są wyrazić zgodę na uczestnictwo w jej pracach. Weryfikacja w zakresie wykształcenia wyższego, średniego w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa lub rybactwa oraz weryfikacja wykształcenia lub doświadczenia w zakresie budownictwa będzie odbywać się na podstawie oświadczenia członka Komisji. Z kolei weryfikacja w zakresie, co najmniej pięcioletniego stażu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego odbywać się będzie na podstawie potwierdzenia sołtysa. Członkowie Komisji już powołani lub nowo powołani członkowie będą jednorazowo składać oświadczenia do Wydziału RS w formie papierowej (wzory oświadczeń w załączniku do informacji).
2. Przeprowadzanie spotkań informacyjnych dla członków Komisji w zakresie szacowania szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.
3. Bieżące zamieszczanie aktualnych informacji związanych z szacowaniem szkód na stronie internetowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu oraz koordynacja pracy Komisji.
4. Ewidencjonowanie zgłoszeń Komisji działających na terenie poszczególnych gmin województwa wielkopolskiego w zakresie wystąpienia poszczególnych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.
5. Weryfikacja protokołów pod względem formalno-prawnym w celu przygotowania protokołów do dokonania adnotacji przez Wojewodę, potwierdzającą wystąpienie szkód.
6. Podsumowanie rozmiaru szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi w województwie wielkopolskim.

7. Prowadzenie rejestru protokołów powyżej 30 % obniżenia dochodu w gospodarstwie rolnym oraz rejestru protokołów nie spełniających ww. parametru.
8. Prowadzenie archiwizacji protokołów.
9. Nadzór organizacyjno-merytoryczny nad Zespołami Komisji pracującymi na terenie poszczególnych gmin.

IV. Zadania Zespołów Komisji pracujących na terenie poszczególnych gmin w procedurze szacowania szkód.

1. Pisemne zgłoszenie szkód przez producenta rolnego inicjuje szacowanie szkód w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (nza). Producent zgłasza nza w ciągu 30 dni od dnia ich rozpoczęcia (wystąpienia). Następnie właściwy organ gminy lub Zespół Komisji zawiadamia Wojewodę o przystąpieniu Komisji do szacowania szkód jednocześnie potwierdzając wystąpienie zjawiska oraz datę wystąpienia niekorzystnego zjawiska. Jeśli nza trwało kilka dni należy podać jego pierwszy dzień **UWAGA: w celu uniknięcia sytuacji potencjalnego wystąpienia konfliktu interesu, zapewnieniu zasady bezstronności i obiektywizmu w pracach Komisji i eliminowania potencjalnych ryzyk związanych ze stronniczością członków Komisji** członek Komisji nie może szacować szkód we własnym gospodarstwie rolnym, u osób spokrewnionych, a także ze względu na osobiste relacje, interesy lub zobowiązania wobec producenta rolnego członek Komisji zobowiązuje się odstąpić od procesu szacowania w gospodarstwie ww. producenta rolnego. Należy przewidzieć, czy taki przypadek zaistnieje i zwiększyć skład Komisji dodatkowo np. o przedstawiciela WIR/WODR. W takiej sytuacji szacowanie może się również odbyć się z udziałem członka z innego Zespołu Komisji. Przeprowadzenie szacowania z udziałem członka z innego Zespołu Komisji możliwe będzie również w przypadku nieobecności członka Komisji z powodów losowych.
2. W potwierdzeniu wystąpienia zjawiska i zawiadomieniu Wojewody o przystąpieniu do szacowania szkód rodzaj wskazanego zjawiska winien być zgodny z definicją zawartą w ustawie z dnia 7 lipca 2005 roku o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (tj. Dz.U.z 2025 r., poz.251). Za właściwe zakwalifikowanie niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, które wystąpiło na terenie gminy odpowiada Zespół Komisji pracujący na terenie poszkodowanej gminy. W niektórych przypadkach konieczna jest informacja potwierdzająca wystąpienie zjawiska: np. w przypadku wystąpienia szkód spowodowanych deszczem nawalnym lub huraganem – z IMiGW. Szkody od uderzenia pioruna muszą pozostawiać bezsporne ślady tego zdarzenia i być udokumentowane protokołami Straży Pożarnej lub Policji lub Powiatowego Inspektora Weterynarii w przypadku zwierząt gospodarskich, jeżeli zdarzenie miało miejsce poza budynkiem inwentarskim.
3. Producent rolny składa do Komisji pisemny wniosek o oszacowanie szkód, który powinien być zaewidencjonowany w dzienniku korespondencyjnym urzędu gminy lub innym rejestrze. Producent rolny odpowiada za prawdziwość przekazanych danych we wniosku. Ciężar dostarczenia Komisji wszelkich wymaganych informacji niezbędnych do wypełnienia protokołu spoczywa na producencie rolnym. Zawartość wniosku zależy od charakteru prowadzonej przez producenta rolnego produkcji czy charakteru szkód. Z uwagi na różnorodność działalności rolniczej

przewodnikiem

w zakresie informacji, które należy zawrzeć we wniosku jest wzór protokołu oszacowania szkód dostępny na stronie internetowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu www.poznan.uw.gov.pl w zakładce „Sprawy” – „Ochrona wód, środowisko i rolnictwo” – „Szkody w rolnictwie”.

4. Zgodnie z Wytycznymi MRiRW Komisja jest zobowiązana sporządzić protokół z oszacowania wszystkich szkód powstałych w wyniku nza w dwóch egzemplarzach, jeden dla wojewody drugi dla producenta rolnego. Komisja może sporządzić dla własnych potrzeb kserokopię protokołu. Niewłaściwą praktyką stosowaną przez niektóre Komisje jest sporządzanie 3 protokołów na prawach oryginału i przedkładanie ich do podpisu wojewody. Jest to uciążliwe i generuje zbędne koszty z uwagi na konieczność odsyłania zbędnego 3 egzemplarza do Komisji, który nie podlega potwierdzeniu przez wojewodę. W prawidłowym trybie postępowania Wydział RS, po potwierdzeniu 2 egzemplarzy protokołów przez wojewodę odsyła 1 egzemplarz protokołu do Komisji celem przekazania rolnikowi, a drugi egzemplarz podlega archiwizacji w Wydziale RS.
5. Nie można łączyć w 1 protokole szkód, które miały miejsce do 20 maja ze szkodami, które wystąpiły po tym terminie.
6. W czynnościach dotyczących szacowania mogą brać wyłącznie członkowie Komisji.
7. W przypadku sytuacji konfliktowych między członkami poszczególnych Komisji działających na terenie gmin województwa wielkopolskiego sprawy takie należy zgłaszać bezzwłocznie do Wydziału RS celem pojęcia działań naprawczych.
8. W przypadku konieczności sporządzenia korekty w protokole na pierwszej stronie przy nazwie protokołu należy wprowadzić odręczny dopisek korekta, ponadto na stronie piątej protokołu pod datą sporządzenia protokołu uwidocznioną w ramce należy odręcznie wpisać aktualną datę sporządzenia korekty. Gdyby wystąpiła konieczność sporządzenia kolejnej korekty na nowo wydrukowanym protokole pod ramką zawierającą datę sporządzenia protokołu należy wpisać aktualną datę sporządzenia kolejnej korekty. Ważne jest aby zachować chronologię dokonywanych korekt tak by mogące się potencjalnie znaleźć w obrocie prawnym protokoły nie budziły wątpliwości, co do tego, który protokół jest ostateczny. Przy czym protokoły już wydane niezwłocznie powinny być zwrócone. Konieczne jest ogólne opisanie w ramce uwagi (str. 5 protokołu) przyczyn dokonania korekty np. zmiana powierzchni. Należy podkreślić, że niedopuszczalna jest zmiana poziomu szkód wyrażona w %.
9. W przypadku stwierdzonych przez Wydział RS błędów, protokoły są zwracane do Zespołu Komisji w gminie do poprawy i ponownego przesłania celem potwierdzenia przez wojewodę. Ewentualne błędy formalne mniejszej wagi tj. nie wpływające na wynik szacowania na protokołach indywidualnych (w wersji papierowej) może korygować członek komisji. Korekty należy dokonać poprzez skreślenie i złożyć przy niej swój podpis oraz datę korekty.
10. Zespoły Komisji szacują szkody w gospodarstwie producenta rolnego tylko w odniesieniu do upraw, które znajdują się na terenie danej gminy. Jeżeli producent rolny ma gospodarstwo położone na terenie innych gmin uprawy, które

znajdują się na ich terenie są szacowane przez właściwe Zespoły Komisje. Protokół zbiorczy sporządza Komisja w gminie gdzie był największy obszar poszkodowanych upraw. Gmina, gdzie nie było szkód, nawet jeśli jest siedzibą gospodarstwa, nie sporządza protokołu. Dostarczenie protokołów z części gospodarstwa do gminy, w której jest sporządzany protokół zbiorczy ciąży na Komisji sporządzającej protokół z części gospodarstwa. Protokoły zbiorcze przekazywane do Wydziału RS powinny być kompletne wraz z oryginałami protokołów z części gospodarstwa. Niedopuszczalne jest kompletowanie protokołów zbiorczych z kopiami protokołów z części gospodarstwa potwierdzonych za zgodność z oryginałem. W przypadku, gdy gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej prowadzony jest na obszarze co najmniej dwóch województw ciężar dostarczenia protokołów z części gospodarstwa do Komisji, w której sporządzany jest protokół zbiorczy w innym województwie leży po stronie producenta rolnego.

11. W przypadku przekazania protokołów oszacowania szkód do Wydziału Środowiska i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu bez uprzedniego pisemnego poinformowania Wydziału RS o wystąpieniu na terenie gminy nza, przed przystąpieniem do szacowania szkód protokoły nie będą potwierdzane przez wojewodę.
12. W przypadku przekroczenia terminów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2015 poz.187 ze zm.) na złożenie przez Komisję protokołów wojewodzie protokoły będą potwierdzane tylko jeśli zostaną dołączone wyjaśnienia uzasadniające opóźnienie w dostarczeniu protokołów.
13. Warunkiem oszacowania przez Komisję powołaną przez wojewodę szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne jest złożenie wniosku o oszacowanie szkód zawierająca podpisaną przez składającego wniosek zgodę na przetwarzanie podanych danych osobowych. Komisja powinna sprawdzać, czy informacje zawarte w dokumentach składanych przez producenta rolnego dotyczą całego gospodarstwa i wszystkich rodzajów produkcji.
14. Jeśli to możliwe, weryfikacja całkowitej powierzchni upraw rolnych, za zgodą producenta rolnego, powinna odbyć się w oparciu o dane zawarte w dostarczonym przez niego wniosku o płatności w ramach wsparcia bezpośredniego.
15. Członkowie Komisji winni zapoznać się z dokumentami wymienionymi w rozdziale I niniejszej procedury, a w szczególności z Wytycznymi MRIRW, znajdującymi się na stronie internetowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu www.poznan.uw.gov.pl w zakładce „Sprawy” – „Ochrona wód, środowisko i rolnictwo” – „Szkody w rolnictwie” – „Szkody w rolnictwie 2026”. Wskazana wyżej strona internetowa stanowi miejsce do umieszczania istotnych i aktualnych informacji dla Komisji.
16. Szacowanie szkód w gospodarstwach rolnych odbywa się **w oparciu o lustrację**. Komisja nie jest zobowiązana do powiadamiania producentów rolnych o terminie lustracji. Producent rolny w złożonym wniosku powinien powiadomić Komisję o planowanym zbiorze plodów rolnych lub o likwidacji uprawy szczególnie wtedy gdy ma się to odbyć w krótkim odcinku czasowym od złożenia wniosku.

Po wykonaniu powyższych zabiegów szacowanie będzie niemożliwe. Wniosek o oszacowanie szkód składa producent rolny. W przypadku złożenia wniosku o oszacowanie szkód przez nieuprawnioną osobę protokoły nie będą „przepisywane” na właściwego producenta rolnego. Właściwy producent musi złożyć ponownie wniosek, przy czym szacowanie zostanie podjęte na nowo, pod warunkiem że został zachowany 30 dniowy termin na zgłoszenie szkody a uprawy nie zostały zebrane albo zlikwidowane. Protokół oszacowania szkód sporządza się wyłącznie na formularzu udostępnionym na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi (www.minrol.gov.pl w zakładce Informacje branżowe - Niekorzystne zjawiska atmosferyczne) lub na stronie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w lokalizacji wskazanej w rozdziale IV pkt 3, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Należy zwrócić uwagę aby protokoły były podpisywane czytelnie – imieniem i nazwiskiem, a ponadto tam gdzie jest to wymagane podpisy winny być opatrzone w datę złożonego podpisu. Protokoły szkód oraz wykazy producentów rolnych do 30% i powyżej 30%, Komisja działająca w gminie sporządza w formie elektronicznej i papierowej. Komisja przekazuje do Wydziału RS w obowiązującym terminie wraz z pismem przewodnim oryginały protokołów (2 egzemplarze powyżej 30% lub 1 egzemplarz protokołu poniżej 30%) oraz ww. wykazy producentów rolnych do 30% i powyżej 30% w formie papierowej. Ze względów organizacyjnych w piśmie przewodnim konieczne jest wpisanie rodzaju niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, którego dotyczą protokoły

17. Dopiero po sprawdzeniu kompletności protokołu i potwierdzeniu przez wojewodę, Wydział RS przekazuje protokół do Zespołu Komisji w gminie, który jest następnie przekazywany producentowi rolnemu.
18. Wszelkie istotne informacje dotyczące szacowania szkód w gospodarstwie producenta rolnego należy zamieścić w ramce na str. 5 protokołu.
19. Przy szkodach w budynkach, uszkodzenia należy opisać szczegółowo w protokole a wysokość szkód wycenić według wartości odtworzeniowej środków trwałych.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

(-) Jarosław Maciejewski
II Wicewojewoda Wielkopolski

Załączniki:

Zał. 1. Oświadczenie;

Zał. 2. Potwierdzenie softysa.